

Про зміни в робочому графіку

Мистецтво бути лідером

Дещо про фінансування



# НОВИНИ ЧАЕС

6 березня 2020 | №04 (1475)

Офіційна газета ДСП «Чорнобильська АЕС»



**ЗІ СВЯТОМ,  
ЛЮБІ  
ЖІНКИ!**

## Живемо за новими правилами

З 1 березня змінився розклад руху потягів зі Славутича до Семиходів та у зворотньому напрямку: тепер станційники їздять на роботу та додому не трьома електричками, а двома. Новий розклад встановлено щодо відправлення потягів для змінного персоналу. Відповідно, у певної частини працівників ЧАЕС змінився графік роботи.

Звичайно, працівники станції напередодні введення нового розкладу у дію висловлювали хвилювання: чи всім вистачить посадкових місць у вагонах, чи не спричинить зміна звичних місць проїзду конфліктів і таке інше. Перший тиждень роботи довів, що побоювання виявилися марними.

Ще тижнем раніше в повному обсязі запрацювала автоматизована пропускна система на Семиходах. Тут, нажал, не обійшлося без непорозумінь з боку працівників зони відчуження та підприємств організації, оскільки наразі їх проїзд має бути сплачено не за рахунок коштів, виділених з бюджету України для ЧАЕС.

Для «Новин ЧАЕС» нововведення прокоментував виконувач обов'язків генерального директора ДСП ЧАЕС Сергій Калашник:

- Питання з електричками назрівало давно. Ще влітку 2019-го ми провели дослідження і дійшли висновку, що всі три електрички їздять заповнені лише частково. Найбільш наповненим був перший потяг, два останні — менш ніж на половину.

Працівники станції і профспілковий комітет були заздалегідь проінформовані про зміни у графіку роботи.

Ми хотіли зробити це з нового року, але не вийшло, оскільки є у нас контрагент — залізниця, вони теж державне підприємство, як і ми, отже й їм, і нам треба було дотримати необхідні процедури щодо заявлених змін.

**- А не зручніше було прибрати третю електричку і залишити перші дві? Здається, таким чином вдалося б уникнути змін у графіку роботи переваж-**



### **ної більшості персоналу станції?**

- Це питання виносилося на обговорення. Власне, я дотримувався саме такої думки, але колеги, начальники всіх цехів, заступники — мої і головного інженера — наполягли і переконали мене, що варто прибрати саме першу електричку. Мотивували, що між цими потягами лише 20 хвилин, тому робочий день буде більш збалансованим. Також вони наголошували на необхідності зберегти саме другу й третю електрички соціальними питаннями і школами. Відповідно, питання вивчено всебічно.

Понеділок і четвер більш навантажені: заїжджає і виїжджає персонал зони відчуження. Ранок понеділка, 2 березня, став для нас визначальним днем. В електропоїзді 1164 посадочних місць. Враховуючи очікуване понеділкове навантаження потягів, в першому електропоїзді їхали 1032 людини. У другому - 639. Отже, зрозуміло, що перевезення і в подальшому йтимуть без проблем.

**- Днями на Семиходах виник конфлікт під час проходу працівників зони відчуження...**

- З недавнього часу запрацювала система комерційного обліку пасажирів електропотягів. Пропускні турнікети,

функціонують, їх потрібно проходити за картками. Якщо й були якісь збої, то це виключно з причин від нас не залежних: не всі підприємства зони відчуження авторизували свої картки, хтось ходить за списком. Але це тимчасове явище, залишилися тільки ледачі, всі інші цю процедуру вже пройшли.

Перехід на оплатний проїзд розпочато в червні минулого року. Приблизно 2-3 рази на місяць ми нагадували всім керівникам підприємств зони відчуження, які користуються нашими електропоїздами, про неминучість нововведень, отже сказати, що в якийсь момент для них це стало сюрпризом, не можна. Більше того: з нового року турнікети запрацювали в тестовому режимі, і всі це помітили.

Так, я згоден, що люди абсолютно не винні у складнощях, що виникли саме для них. Їм варто висловити своє невдоволення своїм безвідповідальним керівникам, котрі не думають, яким чином підлеглі повинні потрапити на робоче місце.

Зараз ми записуємо і пропускаємо тих людей, які працюють на підприємствах, що підпорядковані ДАЗВ, оскільки вони сплачують проїзд за фактом.

Умовно кажучи, вони місяць поїздили — ми їм виставили рахунок. До 15 числа наступного місяця вони рахунок сплачують і потім їздять наступний місяць. Підприємства, які не підпорядковані ДАЗВ, вносять передоплату за проїзд працівників.

**- Тобто, якщо персонал приїхав, а у них не сплачено, їх розвернули і відправили назад?**

- Саме так. Ми перебуваємо в певних бюджетних відносинах з державою і маємо виконувати свої обов'язки щодо цільового використання виділених нам коштів.

Історія з електричкою давня, їй не перший рік. Гроші виділяються для виконання Чорнобильською АЕС виробничих завдань, і цими грошима ми можемо оплатити залізниці тільки проїзд людей, зайнятих зняттям ЧАЕС з експлуатації. Забезпечувати проїзд будь-якій іншій людині за рахунок цих коштів — це ознака їх нецільового використання.

Планова економія коштів з моменту переходу на новий графік (з 01.03) до кінця року складе близько 8 мільйонів (700-800 тисяч в місяць). Зекономлені кошти будуть розподілені на



до Семиходів, люди з останніх вагонів починають переходити до першого вагону. Тому на турнікетах утворюються людські корки. Абсолютно зрозуміло, що подібне явище створюється штучно самими працівниками.

Адміністрацією ЧАЕС випущено наказ, відповідно до якого в двох перших вагонах їздить оперативний персонал, водії і інші працівники, які мають опинитися на робочих місцях у першу чергу.



поточні витрати Чорнобильської АЕС. Є ще одне питання, в якому не обійтися без свідомого ставлення персоналу. Коли електропоїзд під'їжджає

Таким чином, іншим працівникам не треба переходити в головні вагони, і керівники підрозділів мають це людям пояснити. Будь-яких технічних

питань у зв'язку з цим немає.

Ще мені сьогодні намагалися розповісти, що не вистачає автобусів для вивозу з Семиходів працівників, які приїхали першим потягом — начебто люди навіть пішки змушені були йти.

Вважаю, що це твердження також некоректне — кількість автобусів у нас достатня, до того ж, ми оновили парк. Отже, транспорту вистачає, і ті, хто йшов пішки, робив це виключно тому, що на вулиці хороша погода. Проте, про всяк випадок, ми додатково відслідковуємо це питання.

Профспілка також підняла питання щодо працівників ЧАЕС, які живуть в Чернігові, — їх 159 осіб. Для них дійсно ускладнилася логістика доїзду на роботу. На жаль, це так, але транспортне сполучення між Черніговом та Славутичем не наша зона відповідальності. Все, що, ми можемо, — це написати листа в АТАСС і на Укрзалізницю. Однак, треба розуміти: пасажирські перевезення — це бізнес перевізників, їх гроші, і якщо вони зацікавлені в прибутку, вони змінять розклад руху.

Ми живемо за новим графіком лише декілька днів, тому, звичайно, зараз ще рано робити будь-які висновки. З Максимом Івановичем Орловим, головою ППО ЧАЕС, ми домовилися зробити аналіз ситуації через місяць. Але особисто я на 99% впевнений, що за місяць ці питання відпадуть.

## Мистецтво бути лідером

*На Южно-Українському енергокомплексі 18-21 лютого відбувся навчальний семінар Всесвітньої асоціації операторів АЕС (ВАО АЕС, WANO) «Лідерство в атомній енергетиці».*

«Коучинг у виробничій діяльності», «Позитивна мотивація/стимулювання», «Лідерство, що надихає».

За словами керівника програми «Навчання та розвиток» регіонального центру ВАО АЕС Сергія Локтіонова,

Протягом трьох останніх років ваша країна є найактивнішим членом нашої асоціації в цьому напрямку. Гарне лідерство — це те, що вирізняє кращі атомні станції. Розвинуте лідерство дозволяє досягати позитивних результатів і працювати не лише з технічними проблемами, а й з проблемами, пов'язаними з персоналом. Саме тому ми й займаємося цією темою. І в останні роки більше концентруємося на темі лідерства та пов'язаних з нею питаннях».

Разом з южно-українськими фахівцями питання лідерства в атомній енергетиці вивчали представники інших відокремлених підрозділів Енергоатома — ЗАЕС, РАЕС, ХАЕС, АРС та дирекції компанії, а також ЧАЕС, Білоруської АЕС і болгарської АЕС «Козлодуй». За словами організаторів, він став наймасовішим за останні роки.

Чорнобильську АЕС на семінарі представляли начальник відділу управління персоналом Алла Кравець, начальник транспортного цеху Сергій Здоренко та начальник цеху зняття з експлуатації Олександр Тітарчук.



*Захід було організовано з метою розвитку лідерських якостей керівників усіх рівнів атомних електростанцій. Семінар на майданчику ВП ЮУАЕС організовано на замовлення підприємства. Він є одним з етапів підготовки до повторної партнерської перевірки ВАО АЕС, яка цього року пройде на атомній станції.*

Навчальний курс містив лекції та презентації представників регіонального центру ВАО АЕС, а також практичні заняття з переглядом відеосюжетів, роботу в групах, дискусії та обмін досвідом.

На розгляд і опрацювання учасників було представлено низку актуальних тем: «Лідер і лідерство в атомній енергетиці», «Роль лідерства в забезпеченні безпечної роботи АЕС», «Особисті/персональні стилі поведінки», «Людський чинник», «Особливості, критерії та шляхи покращення стану культури ядерної безпеки»,

тема лідерства в атомній енергетиці найактивніше розвивається останні 10 років: «Не можу не наголосити на позиції українських АЕС і НАЕК «Енергоатом».



Як зазначила Алла Кравець, всі навчальні програми, які були прослухані учасниками семінару, мають суто практичну спрямованість і можуть з успіхом застосовуватися у щоденній роботі.

ЛІДЕР — людина, яка надихає людей, спонукає їх до правильних самостійних рішень і дій і впливає на них з метою досягнення цілей організації, дотримуючись при цьому ключових цінностей. За необхідності, лідер втручається в діяльність інших людей, коригуючи їх поведінку, ставлення і сприйняття і мотивує їх на виконання дій, зосередження розумової роботи, прийняття рішень, активну підтримку позитивних змін і прагнення до досконалості.



“

**Ймовірно, на початку літа такий тренінг відбудеться, і в нас буде можливість навчити приблизно 20 керівників.**

”

Тому в галузі, де від дій кожного працівника залежить загальний результат і загальна безпека, є важливим, щоб керівники всіх рівнів, включаючи керівників груп, в котрих у підпорядкуванні може бути 2 особи, були лідерами, вміли правильно ставити завдання, вчасно і правильно здійсню-

вати контроль, бачити шляхи виконання, розуміти, які проблеми й ризики можуть бути на цих шляхах, та вміло спонукати персонал до роботи та самовдосконалення. Отже, без навчених лідерів в атомній галузі не обійтися.



**- Які з нових знань ви використовуєте в своїй власній роботі?**

Отриману інформацію потрібно, як то кажуть, перетравити й усвідомити. Але я вже точно знаю, як відтепер проводитиму наради у своєму підрозділі, на що зверну увагу, щоб об'єднати колектив.

**- Можливо, подібні знання не завадили б усім керівникам, що працюють на ЧАЕС? Можливо, є сенс провести подібне навчання на чорнобильському майданчику?**

Безумовно. Під час семінару я звернулася до організаторів з пропозицією провести щось подібне і у нас — адже можливості для цього є: у нас гарний навчально-тренувальний центр, де можна організувати навчання. Вони пообіцяли приїхати до нас в Славутич, і якщо ми готові їх прийняти, то проведуть на нашій базі триденний тренінг з коучингу. Думаю, що це буде просто супер, оскільки у нас керівники не завжди правильно поведуться з підлеглим персоналом.

Ми домовилися з представниками регіонального центру ВАО АЕС, що ЧАЕС підготує спільного листа від станції та АРСу. Ймовірно, на початку літа такий тренінг відбудеться, і буде можливість навчити приблизно 20 керівників. Обов'язково будуть тренінги з виробничого спілкування — це, я вважаю, всім нам конче необхідно.

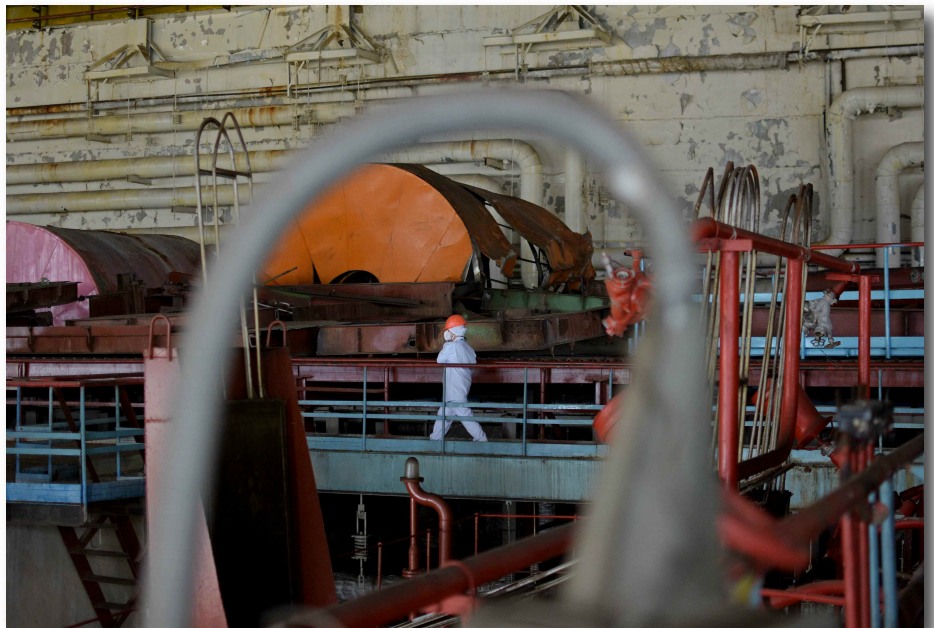
## Через убоге фінансування Чорнобильської АЕС атомники ризикують залишитися без зарплат і світла

Затверджений на поточний рік державний бюджет України передбачає недостатнє фінансування стратегічно важливого об'єкту – Чорнобильської атомної електростанції. Для повноцінної діяльності станції не вистачає 265,7 млн гривень. Відповідні звернення ЧАЕС вже розглядають у Мінфіні, про ситуацію поінформовані Прем'єр-міністр та голова СБУ. У «верхах» проводять наради і обіцяють переглянути асигнування, аби не перервати постачання електроенергії на станцію та своєчасно виплатити зарплати працівникам.

Як стало відомо КВ, 5 лютого народний депутат України Ольга Василевська-Смаглюк (політична партія «Слуга народу») звернулася до Прем'єр-міністра, голови СБУ Івана Баканова щодо критичного стану фінансування підприємств Державного агентства України з управління зоною відчуження.

ЧАЕС і запропонувала представникам влади втрутитися в ситуацію аби не втратити контроль за ядерно небезпечними об'єктами та запобігти створенню загрози безпеці України та світу.

рік, передбачений Законом України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» від 14 листопада 2019 року №294-ІХ та бюджетною програмою КПКВК 2408120 «Підтримка у безпечному стані енергоблоків та об'єкта «Укриття» та заходів щодо підготовки



“ **Інформаційний портал <http://kievlast.com.ua/> зацікавився проблемами фінансування Чорнобильської АЕС** ”

«Я отримала листи та звернення від державного спеціалізованого підприємства «Чорнобильська АЕС» (ДСП ЧАЕС), державного спеціалізованого підприємства «Центральне підприємство з поводження з радіоактивними відходами» (ДСП ЦППРВ) та органу управління цих підприємств — Державного агентства України з управління зоною відчуження, в яких керівництво ДАЗВ та керівники підприємств стурбовані критичною ситуацією, в якій опинились в 2020 році очолювані ними підприємства», – йдеться у зверненнях.

Також нардеп описала проблеми, з якими звернулись до неї працівники

### Грошей не стало

Як стало відомо КВ, з проханням посприяти у вирішенні низки проблем працівники Чорнобильської атомної електростанції звернулись до Ольги Василевської-Смаглюк 22 січня.

Як відмічають у зверненні, загальнодержавною програмою зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему (в редакції Закону № 2593-МІ від 16.10.2018) передбачено фінансування у розмірі 1 млн 630 тис. гривень.

Реальний обсяг фінансування на 2020

до зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС складає 1 млн 364 тис. гривень, що на 265,7 млн менше необхідної суми.

Роботи та заходи, що здійснюються на виконання Загальнодержавної програми зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему, та роботи з посилення бар'єрних функцій зони відчуження відповідно до статті 55 Бюджетного кодексу України відносяться до захищених видатків бюджету.

Враховуючи цей факт, для вирішення проблеми на ЧАЕС просять внести зміни до бюджету України на цей рік і збільшити фінансування за програмою КПКВК 2408120 «Підтримка у безпечному стані енергоблоків та об'єкта «Укриття» та заходів щодо підготовки до зняття з експлуатації

Чорнобильської АЕС до вищезазначеної суми у 1 млн 630 тис. 6 гривень, аби забезпечити мінімальну потребу атомної станції у поточних видатках. Атомники також деталізують, що доведений в листі ДКСУ від 18.12.2019 №8-06/22590 помісячний розпис асигнувань (з січня по листопад) з загального фонду Держбюджету-2020 не відповідає реальній помісячній потребі в коштах.

своєчасний розрахунок з бюджетом, з постачальниками за поставлені товари, спожиті послуги, необхідно переглянути розпис та збільшити помісячне фінансування відповідно до пропозицій працівників ЧАЕС.

Також у зверненні до Міністерки фінансів України Оксани Маркарової 3 лютого 2020 року зазначено, що несплата вказаних платежів призведе до

Крім того, в 2020 році заплановані заходи щодо реалізації проектів консервації блоків 1, 2, 3, невиконання яких призведе до збільшення термінів та загальної вартості цих проектів та збільшення вартості робіт зі зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС майже на 300 млн гривень за кожен рік затримки.

## Відшкодування Пенсійному фонду

Через обмежене фінансування (на рівні минулого 2019 року) та прогнозу щодо зростання соціальних стандартів та споживчих цін виробників відповідно до Закону України про державний бюджет на поточний рік, залишаються незабезпеченими фінансуванням видатки на відшкодування фактичних витрат Пенсійного фонду України на виплату та доставку пільгових пенсій відповідно до листа ПФУ від 30.07.2019 року №236/105-03 в сумі 184,8 млн гривень.

Однак враховуючи фактичні видатки за грудень 2019 року у сумі 158,8 млн гривень та прогнозовані макроекономічні показники на 2020 рік ЧАЕС планує суму відшкодування видатків на виплату та доставку пільгових пенсій в розмірі 175,7 млн гривень.



Не вистачить їх на виплату заробітної плати, сплату єдиного соціального внеску, розрахунки за електроенергію, перевезення персоналу залізничним транспортом, оплату продуктів для приготування лікувально-профілактичного харчування, оплату бензину, сплату податків та обов'язкових платежів, а також інші важливі видатки.

Крім того, за рахунок видатків розвитку державного бюджету на ЧАЕС у минулому році розпочато та продовжувалось ряд важливих робіт на об'єктах будівництва, які неможливо спланувати та фізично завершити у 2020 році при фінансуванні капітальних видатків лише у грудні 2020 року, без щомісячного фінансування протягом року.

У своєму листі атомники наголошують: щоб не допустити заборгованості з виплати заробітної плати та нарахування штрафних санкцій за не-

вимушеної зупинки та консервації заводу з переробки рідких радіоактивних відходів (ЗПРРВ) та промислового комплексу з переробки твердих радіоактивних відходів (ПКПТРВ), на яких виконуються роботи з поводження з РАВ, припинення експлуатації НБК, відключення від енергопостачання важливих для безпеки об'єктів, невиконання регламентних робіт на небезпечних об'єктах, зрив введення в експлуатацію в березні 2020 року сховища відпрацьованого ядерного палива-2 (СВЯП-2) та інших об'єктів будівництва, збудованих за кошти міжнародних організацій.

Компанія «Новарка» може припинити діяльність або буде позбавлена можливості належного виконання гарантійних зобов'язань щодо НБК за Контрактом №81P08-1-001 від 08.08.2007 у разі порушень умов технічних регламентів з вини України в період експлуатації НБК.

Вирішити цю проблему можна, якщо Верховна Рада прийме зареєстрований законопроект №8377-1 від 05.06.2018 року «Проект Закону про внесення змін до пункту 2 Розділу XV» «Прикінцеві положення» Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо витрат на виплату і доставку пільгових пенсій» або за рахунок виділення додаткового фінансування на покриття них видатків, що потребує внесення відповідних змін до Закону України про державний бюджет на поточний рік.

В протилежному випадку протягом 2020 року існуватиме загроза арешту рахунків ДСП ЧАЕС виконавчою службою за позовами ПФУ та безспірне списання коштів на погашення заборгованості ПФУ та оплату судових витрат та виконавчих зборів. А це, в свою чергу, призведе до невиконання заробітних плат, несвоєчасного розрахунку з

бюджетом, постачальниками та підрядниками, що потягне за собою порушення законодавства про працю, виникнення додаткових витрат на оплату штрафних санкцій, передбачених чинним законодавством (Податковим Кодексом України та Кодексом законів про працю України) та умовами господарських договорів, та необхідність сплати судових витрат та виконавчого збору по стягненню заборгованості.

Подібна ситуація – як щодо пенсійного фонду, так і щодо інших питань, складається на ЧАЕС не вперше.

### Зберігають спокій

Як розповів у коментарі KV в.о. генерального директора ЧАЕС Сергій Калашник, вищезазначені проблеми частково почали вирішувати.

«Всі відреагували на наші звернення. У Міністерстві фінансів було проведено декілька нарад, ми досягли певних позитивних результатів. Наразі доробляємо деякі документи і сподіваємось, що до кінця місяця буде вирі-

шено питання з асигнування. Саме це було основною проблемою.

Щодо додаткового фінансування також будемо працювати. Кожного року така проблема є на Чорнобильській станції та інших спеціалізованих підприємствах ДАЗВ. Усі разом ми не набрали необхідної дохідної частини, це стало однією із причин низьких видатків. Також вплинуло те, що за останні 4 місяці змінилось чотири в.о. голови ДАЗВ. Що можемо зробити, аби у наступному році ситуація не повторилась? Можливо, активніше працювати при затвердженні бюджету. Хоча не можу сказати, що у 2019 році ми були неактивними», – говорить він.

За його словами, наразі підприємство працює у звичайному режимі.

«Усі заходи проводяться, зарплати виплачуються. Є питання щодо електроенергії та залізниці, але ми ведемо переговори. Навіть якщо ми не домовимось із Мінфіном, ЧАЕС — це стратегічно важливий об'єкт і повністю відключити електроенергію нам не

мають права. Можуть відключити офіс, але ядерну установку – ніколи. Колапсу не станеться», – закінчив він.

Нагадаємо, як раніше писала KV, у минулому році протягом двох місяців працівники Чорнобильської АЕС не отримували заробітну плату. Тоді мер Славутича Юрій Фомічев просив втрутитися в ситуацію губернатора Київської області Олександра Терещука, який, в свою чергу, перенаправив вирішення питання до Президента Петра Порошенка.

Раніше, у 2018 році, генеральний директор ЧАЕС Ігор Грамоткін подав у відставку, однією із причин такого рішення стало те, що він був позбавлений можливості погасити заборгованість перед Пенсійним фондом, гарантувати виплату зарплати персоналу ЧАЕС і покривати поточні витрати підприємства.

**Вікторія Білоус**

Джерело: [інформаційний портал КиївВласть](#)

## ЗОНА

### Розпочато інформаційно-роз'яснювальну кампанію

За спільної ініціативи ДАЗВ, Іванківської та Поліської райадміністрацій, Голів районних рад (громад), землекористувачів, працівників лісової охорони, ДСНС і Нацполіції України, розпочали працювати над розробленням та впровадженням плану спільних дій із запобігання виникненню пожеж в екосистемах і прилеглих до зони відчуження територіях.

За словами т.в.о. Голови ДАЗВ Катерини Павлової, подібні спільні заходи будуть проводитися вперше. Об'єднання зусиль допоможе підвищити ефективність підготування до пожежонебезпечного періоду, який, у зв'язку з погодними умовами, починається цього року на місяць раніше - у березні. Система дій направлена на недопущення пожеж на прилеглих до зони відчуження територіях, поперед-

ження їх завчасного виникнення, та проведення роз'яснювальної роботи серед населення цих районів.

Окрім того, Катерина Павлова зініціювала інформаційну діяльність серед шкіл та дитячих закладів, прилеглих до території зони відчуження. Вона також закликала до активної участі у проведенні роз'яснювальної роботи профільні підприємства зони відчуження.

«Ми повинні працювати на упередження, щоб не допустити спалахів та масштабних пожеж. Статистика засмучує. Комунікація відіграє не останню роль», - наголошує т.в.о. Голови ДАЗВ.

Як зазначив начальник управління з питань забезпечення бар'єрної фун-

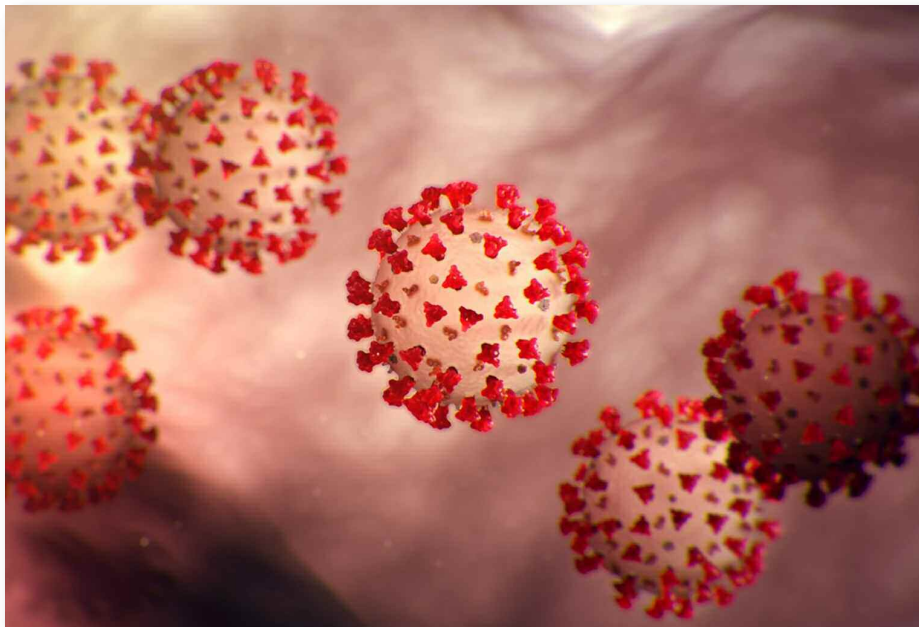
кції зони відчуження, природно-заповідного фонду, радіаційної безпеки, охорони праці та цивільного захисту Михайло Байтала, статистика за останні 20 років говорить, що 90% пожеж виникають через людський фактор, і майже 90% цих пожеж можна зупинити на ранній стадії.

Серед основних шляхів ефективної роботи із запобігання та попередження пожеж він відокремив готовність до оперативного реагування з терміною передачею інформації про виявлення пожежі відповідним підрозділам, профілактика на ранній стадії за рахунок системи відео спостережень, а також осмислення громадянами усіх ризиків та відповідальності за власні вчинки.

Джерело: <http://dazv.gov.ua>



## Медична сторінка. Коронавірус



### Що таке коронавірус?

*Коронавіруси* — це велика родина вірусів, особливістю яких є те, що вони є заразними як для тварин, так і для людей, і можуть передаватися від тварини до людини. Свою назву коронавіруси отримали завдяки «короні» з шиповидних відростків, яка прикрашає оболонку віруса.

Коронавіруси викликають цілу низку подібних за симптомами, але різних за тяжкістю захворювань – від «звичайної застуди» до значно складніших за наслідками респіраторних синдромів, які можуть призвести до пневмонії, ниркової недостатності й навіть смерті. Зокрема, саме один із коронавірусів, мутувавши, спричинив епідемію смертельно небезпечної пневмонії SARS у 2002 році.

### Звідки взявся коронавірус COVID-19?

Новий коронавірус, який отримав назву 2019-nCoV (або COVID-19) вперше було виявлено в грудні 2019

року після спалаху захворювання в китайському місті Ухань, провінція Хубей.

Як імовірних поширювачів вірусу розглядають і панголінів, луску яких широко використовують в китайській традиційній медицині. Вважається, що перші випадки захворювання на новий коронавірус були спричинені контактом із тваринами на місцевому ринку Уханя, де продають м'ясо найрізноманітніших звірів, рептилій та птахів – з метою споживання його в їжу. Після спалаху епідемії ринок закрили, проте надалі вірус почав поширюватися вже від людини до людини.

### Він смертельний?

Насправді в більшості тих, хто захворів, хвороба нічим не відрізняється від звичайної застуди: нежить, біль у горлі, кашель, підвищення температури.

За даними ВОЗ, понад 80% пацієнтів, у яких діагностовано коронавірус-2019, переносять захворювання в легкій формі. Приблизно в 14% випадків

перебіг захворювання складніший і призводить до ускладнень дихання та пневмонії. І лише близько 5% пацієнтів мають критичні захворювання: дихальну недостатність, септичний шок, поліорганну недостатність.

У групу ризику входять передусім люди похилого віку та ті, хто страждає на серйозні хронічні захворювання – серцево-судинні, діабет, астму тощо.

При цьому нинішній коронавірус характерний тим, що діти хворіють значно рідше, ніж дорослі, і переносять захворювання набагато легше. Проте навіть для тих, хто належить до групи підвищеного ризику, вірус не є стовідсотково смертельним. Смертність від коронавірусу COVID-19 становить лише 2% від усіх, хто захворів.

### Як вберегтися?

- Мийте руки з милом і не менше, ніж 20 секунд.

- До того, як ретельно помили руки, не торкайтеся брудними руками слизових оболонок: очей, носа, рота.

- Також можна обробляти руки антисептиком, у якому міститься не менше 60% спирту або 2% хлоргексидину.

- Уникайте скупчення людей.

- Не контактуйте з дикими чи невідомими вам тваринами в регіонах, де оголошено епідемію або існує високий ризик зараження.

- Якщо ви захворіли, залишайтеся вдома і зверніться до лікаря.

**За інформацією, наданою пунктом охорони здоров'я АПК-1 ЧАЕС**

Фото: <https://www.naftemporiki.gr>

**Ukraine**  **NOW**

Газета: «Новини ЧАЕС»

Засновник: ДСП «Чорнобильська АЕС»

Газету засновано у 1995 році. Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Кі №830 від 11 листопада 2004 року.

Відповідальний за випуск: Віталій Медвідь.  
Над номером працювали: Майя Руденко  
Дмитрій Корчак, Тетяна Рабчевська.

+380 4593 431 02 / m.rudenko@chnpp.gov.ua